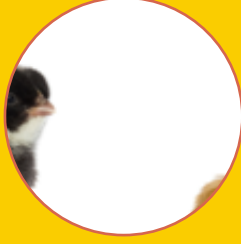

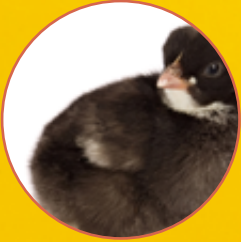
Kafessiz
Türkiye

YUMURTA

TAKİP

RAPORU

2022

Künye

ÇİFTLİK HAYVANLARINI KORUMA DERNEĞİ | KAFESSİZ TÜRKİYE

Bağlarbaşı Mah. Bağdat-Cadde Dış kapı no:459 B-Doğan Apt.,
İç Kapı No:13 Maltepe/ İstanbul

iletisim@kafessizturkiye.com
0506 290 98 47

kafessizturkiye.com

© Metin ve Grafikler: 2022 Kafessiz Türkiye

Tüm hakları saklıdır.

Yumurta Takip Raporu | 2022

Bu rapor, Compassion in World Farming'in Egg Track 2022 raporundan derlenmiştir.

Çiftlik Hayvanlarını Koruma Derneği, 2022

İçindekiler

ÖNSÖZ

01 Şirket Perspektifleri

02 Giriş

03 Yönetici Özeti

04 Dünyada Kafessiz Sistemler

05 Türkiye'de Kafes Sistemini
Terk etme ve Kamuoyu
Perspektifi

06 Rapor

07 Kafessiz Sisteme Geçerken
Dikkat Edilmesi Gerekenler

08 Geleceğe Dair

ÖNSÖZ

Dünyanın birçok ülkesinde hayvanlara dair umut verici gelişmeler yaşanıyor. Avrupa Parlamentosu, 2027 yılından itibaren tüm AB ülkelerinde kafes sistemlerinin yasaklanmasını öngören yasa tasarısını onayladı. Böylece Danimarka ve Çekya'da hali hazırda uygulanan kafes sistemleri yasağı, tüm AB ülkelerine genişletilmiş olacak. ABD'de de 2022 yılı itibariyle Arizona ve Kolorado gibi önemli eyaletlerin de içlerinde olduğu toplamda 10 eyalet kafes yumurtalarının üretimini ve satışını yasakladı. Fransa, İtalya ve Almanya'da erkek civcivlerin öldürülmesi yasaklanıyor; uygulamanın tüm Avrupa genelinde yasaklanması da politika yapımcılar tarafından görüşülmekte. Tüm bu yasal düzenlemeler ve küresel markaların kafes yumurtasını terk edeceklerine dair verdikleri taahhütler, toplumun fabrikalardaki hayvanlar için hissettiği duyarlılığı ortaya koyuyor. İnsanlar artık tükettikleri gıdaların üretim süreçlerine dair daha fazla bilgi sahibi olmayı talep ediyor ve markalardan da üretim süreçlerinde daha şeffaf politikalar yürütmelerini bekliyor.

Dünya çapında etkinliğini ve sonuç alma potansiyelini defalarca kanıtlamış olan hayvan refahı programları, kurumsal politika yoluyla endüstriyel hayvancılığın en kötü eziyetlerini ortadan kaldırmayı amaçlıyor. Yumurtaları için sıkışık kafeslere hapsedilen tavuklar yaklaşık iki senelik ömürleri boyunca güneşi hiç göremiyor, kanatlarını açamıyor, aralıksız olarak akıl almaz bir acıya maruz kalıyor. Kafeslerde üretilen yumurtaları (3 numaralı yumurtalar) uzun süredir evlerine sokmayan tüketiciler, bu yumurtaları artık gittikleri restoran ve otellerde de görmek istemiyor. Tüketicinin kafes yumurtasına dair giderek artan bu hassasiyeti, alışveriş yaptığı markaları da yönlendiriyor.

Yüz binlerce tüketicinin talebini karşılıksız bırakmayan ve daha eziyetsiz bir geleceğin mümkün olduğuna inanan birçok marka, hem hızla kafes sistemlerini terk ediyor, hem de sektörüne hayvan refahı konusunda öncülük ediyor.

Dünyadaki ilerlemelere paralel olarak Türkiye'deki birçok önemli marka da kafessiz sisteme geçiş sürecini başlatmış durumda. Geçtiğimiz senelerde yayımlanan taahhütlere ek olarak, 2022 yılında **16 yeni marka** kafes sistemlerini terk edeceklerine dair taahhütlerini kamuoyuna açık bir şekilde yayımladı. Bunların içerisinde CarrefourSA, Anemon, Özsüt ve Beltur gibi markalar da var.

ÖNSÖZ

Bu yeni taahhütler bir gerçeği tekrar gözler önüne seriyor: Gıda endüstrisinin geleceğinde kafeslere yer yok. Hayvanları demir teller içinde A4 kağıdı kadar alana sıkıştırmak bu yüzyılın çok gerisinde bir uygulama. Bu aşırılık ve ilkelik kamuoyunu öfkeliyor ve hayal kırıklığına uğrattıyor. Bu yüzden tüm dünyada kafes sistemleri gitgide terk ediliyor. Kafessiz sistem dünyanın pek çok yerinde halihazırda benimsenmiş, asgari ve basit bir standart. Kamuoyu şirketlerin tedarik zincirlerindeki hayvanların toprağa basmadan, tek bir adım atmadan bir ömür geçirmesini istemiyor. Tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de kafesler ortadan kalkacak.

2022 yılında kaydedilen ilerleme, şimdiye dek yumurtası için kafeslerde yetiştirilen tavukların acılarını kayda değer ölçüde azaltacak. Tavukların hayatlarındaki en ufak iyileşme bile oldukça önemli çünkü fabrikalardaki hayvanlar çektikleri acıların her birini önemsiyor.

Bu doğrultuda sizlere 2022 Yumurta Takip Raporu'nu takdim etmekten gurur ve mutluluk duyuyoruz. Kurulduğu ilk yıldan itibaren Kafessiz Türkiye'nin gerçekleştirdiği tüm çalışmaları ve yayımlanan taahhütleri bir araya toplayan, aynı zamanda kamuoyu için oldukça kapsamlı bir kılavuz görevi de gören Yumurta Takip Raporu, her yıl düzenli olarak Türkiye'deki firmaların yumurta kullanım politikalarını kamuoyuna açıklamaya devam edecek. Bu rapor aracılığıyla hangi firmaların kafessiz yumurta taahhüdü verdiği veya henüz vermediği bilgisini kolayca ulaşılabılır hale getiriyoruz.

Hayvanlar için en eziyetli uygulamalardan biri olan kafesleri geçmişte bırakmaya kararlıyız. Bu rapor aracılığıyla kafessiz bir gelecek için adım atan markalar ile adım atmayarak rakiplerinden bu konuda geri kalan markaları gözler önüne sermeyi ve tüm sorumlu markaları kafes eziyetine karşı çıkmaya teşvik etmeyi amaçlıyoruz. Düzenli olarak yayımlayacağımız bu raporla Türkiye'nin endüstriyel kafeslerden arınışının tarihsel dokümantasyonunu oluşturuyoruz. Hayvan eziyetine sessiz kalmayarak sesini yükselten yüz binlerce imzacımıza, Kafessiz Türkiye ve temsil ettiği tüm değerlere sahip çıkan tüm destekçilerimize ve gönüllülerimize bir kez daha tüm içtenliğimizle teşekkür ediyor ve minnetlerimizi sunuyoruz.

EMRE KAPLAN
Kafessiz Türkiye
KAMPANYA DİREKTÖRÜ

Kafessiz Türkiye

ŞİRKET PERSPEKTİFLERİ

Metro Türkiye;

"2017 yılından itibaren tüm tedarikçilerimizi kafessiz yumurta üretim modeli ve hayvan refahı konularında eğitmeye ve denetlemeye başladık. 2022 yılı itibarıyla Metro Chef markalı yumurtaların yüzde 71'ini, tedarikçi markalı yumurtaların ise yüzde 15'ini kafessiz sistemlerden tedarik ediyoruz. Türkiye'de kafessiz yumurta standardını kabul eden ilk perakende şirketiyiz. 2023 yılı sonuna kadar raflarımızdaki kendi markalı tüm yumurtalarımızın kafessiz olmasını taahhüt ediyoruz."

Allpoints Restoran Grubu: (Midpoint, Akbabalı, Kırıntı, Well-Done, BiDaha)

"Allpoints Grup olarak kuruluş yılımızdan itibaren etik olarak üretilmiş gıdalar kullanmaya önem veriyoruz. Hayvanların türlerine uygun bir şekilde yetiştirmeleri ve yaşamaları misyonumuz olmakla beraber, kafeslerin geçmişte kalması için çalışmaya devam ediyoruz. Kafessiz Türkiye'ye de çiftlik hayvanlarının çektiği acıya son vermek için tüm desteğimizi veriyoruz. Aynı zamanda sektörümüzün tüm organlarına da bu bilinci yaymaya çalışarak, kafes yumurtası kullanmanın kabul edilemez bir politika olduğunu savunuyoruz."

Beyaz Fırın

Beyaz Fırın

"Beyaz Fırın olarak sadece insanların değil tüm canlıların kıymetli olduğuna ve hiçbir hayvanın sistematik bir eziyete maruz bırakılmaması gerektiğine inanıyoruz. Bu kapsamda, kafes eziyetinin sonlandırılması için çalışan Kafessiz Türkiye'yi destekliyor, kafes yumurtası kullanımının doğrudan hayvan eziyetine ortak olmak anlamına geldiğini biliyor ve bu sebeple tüm ürünlerimizde serbest gezen tavuk yumurtası kullanıyoruz. Beyaz Fırın ile çalışmayı arzulayan konvansiyonel yumurta üreticilerine de bu kapsamda, kafessiz yumurta üretim sistemine geçmelerinin şart olduğu bilgisini aktarıp önemini paylaşıyoruz. Yumurta kullanan tüm firmalara örnek teşkil etmesini umduğumuz bu uygulama ile milyonlarca hayvan için daha yaşanabilir bir gelecek inşa etmenin aslında mümkün olduğunu da bir kez daha kanıtıyoruz."

HAYTAP

HAYTAP
HAYVAN HAKLARI
FEDERASYONU
Yaşam ellerinizde

"Kafes sistemleri yeryüzünde benzeri görülmemiş bir acı yaratıyor. Kafes sistemlerinin esiri tavuklar, yaklaşık 2 sene boyunca kanatlarını çırpamıyor, foluk kullanamıyor ve hayatları boyunca güneş ışığını hiç görmüyor. Bu eziyete dur demek için 2017'den beri sürdürdüğü kurumsal çalışmalarla firmalara kafes yumurtasını terk etme çağrısı yapan Kafessiz Türkiye, hazırladığı Yumurta Takip Raporu ile hayvan eziyetine ortak olmaktan vazgeçip tedarik zincirini kafes yumurtasından arındırmayı tercih eden firmaları kamuoyunun dikkatine sunarak, hayvanlar için gerçek bir etki yaratmanın ulaşılabilirliğini bu sene de gözler önüne seriyor."

GİRİŞ

Yumurtası için kafeslerde tutulan tavuklar yaklaşık iki yıllık ömürleri boyunca kanatlarını açmalarına bile olanak vermeyecek kadar dar bir alanda yaşamaya mahkum bırakılır. Tavuklar kafeslerin içinde tüneme, güvende hissettiği bir yerde yumurtlama, toprak eşeleme gibi içgüdüsel davranışlarını gerçekleştiremez. Hayatları boyunca toprağa basamaz ve güneşi göremez. Dünyadaki yumurta üretiminin yaklaşık %60'ının endüstriyel sistemlerde gerçekleştiği ve bu üretimin büyük çoğunluğunun kafes sistemlerine ait olduğu düşünüldüğünde yumurtası için yetiştirilen tavukların yaşadığı eziyetin boyutu çok daha iyi anlaşılır. **Tavukların ülkemizde yetiştirilen tüm kara hayvanlarının %95'ini oluşturduğu gerçeğiyle beraber karşılaşılan tablo, çok fazla sayıda hayvanın oldukça ciddi boyutta bir eziyete maruz kaldığını gösterir.**

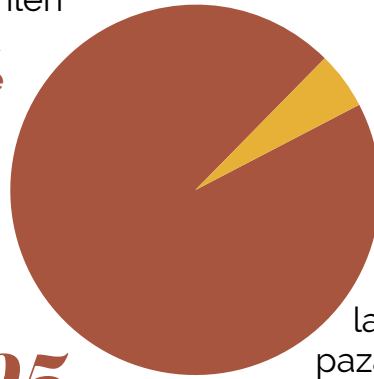
Bu eziyeti yaratan kafes sistemlerini ortadan kaldırmak ise şirketlerin endüstriyel kafeslerden elde edilen yumurtaları terk etmek için gerçekleştireceği anlamlı çalışmalarla mümkündür.

Yumurta Takip Raporu, Türkiye'deki yumurtası için yetiştirilen tavukların ağırlıklı çoğunluğunun yaşadığı kafes eziyeti hakkında kamuoyunu bilgilendirmeyi, kullandığı yumurtaları kafes sistemlerinden tedarik etmeyeceğini taahhüt edip hayvan refahı alanında önemli bir adım atan

markaları tüketicinin dikkatine sunmayı ve henüz taahhüt vermemiş markaları kafessiz sisteme geçmeleri adına teşvik etmeyi amaçlamaktadır. Bunların yanı sıra markaların karar alıcıları ve üreticiler için de bir rehber niteliği taşıyan bu rapor, kafes sisteminin alternatiflerini ve kafessiz sistemlere geçişte dikkat edilmesi gerekenleri de içermektedir.

%5

Sokak hayvanları ve çiftliklerdeki diğer kara hayvanları

%95
Tavuklar

Yumurta Takip Raporu kafessiz bir geleceğe kalıcı ve başarılı geçişi sağlamak üzere işbirliğini kolaylaştırarak, yerel yumurta pazarında kafessiz sistemlerin gelişimini desteklemeyi ve şeffaflık yaratmayı hedeflemektedir. Bu rapor bilinçli tüketicilere, sürdürülebilirlik uzmanlarına, kalite kontrol sorumlularına, tedarik zinciri yöneticilerine, satın alma ekiplerine ve kafessiz sistem hedeflerine ulaşmakta ihtiyaç duyulan karar alma süreçlerinde rol alan tüm idareciler ile sektör paydaşlarına yöneliktir.

Kafessiz Türkiye

YÖNETİCİ ÖZETİ

1 Kafessiz sistemlere olan talep küresel ölçekte artıyor.

2020 yılında başlayan pandemi, gündelik hayatın birçok alanında zorlukları da beraberinde getirmiştir. Özellikle tedarik zincirinin devamlılığı konusundaki belirsizlikler, pandemi sonrası dönemde de hissedilmektedir. Buna rağmen hem Türkiye'de hem de dünyanın farklı ülkelerinde çok sayıda marka, kafessiz sistemlere geçeceklerini taahhüt etmiştir. Sektörlerine öncü olan markaların kafessiz yumurta politikalarını uygulama konusundaki hassasiyeti, tereddüt içerisinde olan birçok üreticiyi kafessiz sistemlere yönlendirdiği gibi sürdürülebilir ve barışçıl bir geçiş sürecine de zemin hazırlamıştır.

2 Türkiye'nin önemli markaları kafessiz yumurta taahhüdü vererek geleceğe yatırım yapıyor.

2022 yılı itibarıyla Türkiye'de operasyonlarını yürüten ulusal ve yabancı birçok marka, tüketicinin artan şeffaflık talebine ve hayvan refahına uygun üretim arzusuna sessiz kalmayarak kafes yumurtası kullanmamayı taahhüt etmiştir. Bunlar içerisinde Metro ve CarrefourSA gibi devasa perakendeciler, Dedeman ve Anemon gibi yerli otel zincirleri, Beyaz Fırın, Allpoints Restaurant Group, Caffè Nero gibi kafe-restoran zincirleri, Divan, Unilever, Nestle gibi gıda üreticileri ve birçok yemek servisi firması da yer almaktadır. Sadece 2022 yılında, içlerinde Anemon, Özsüt, Beltur A.Ş ve Karaköy Güllüoğlu'nun da bulunduğu 16 farklı marka kafes yumurtası kullanmayacağına dair taahhüt metnini kamuoyuna açık bir şekilde yayımlamıştır.

3 Türkiye'de her 10 insandan yaklaşık 8'i, kafes sistemlerinin yasaklanması gerektiğini düşünüyor.

Konda Araştırma ve Danışmanlık tarafından Ocak 2021'de yapılan anket, Türkiye'nin ağırlıklı çoğunluğunun tavukların endüstriyel kafeslerde yetiştirilmesini doğru bulmadığını, kafes sisteminin yasaklanması gerektiğini düşündüğünü ve hayvanları kötü şartlarda yetiştiren firmaların ürünlerini satın almayacaklarını ortaya koymuştur.

4 Kafessiz sistemlere geçişte dikkat edilmesi gerekenler;

Dünyanın birçok ülkesinde uygulanan kafessiz sistem standardının yanı sıra, Türkiye'de önemli sayıda markanın da kafessiz sistem taahhüdü vermiş olması, üreticiler için kafessiz sistemlere geçişte önemli bir motivasyon oluşturmaktadır. Firmalar kafessiz sistemlere geçişte bilinçli olmalı, tüketici beklentilerine aykırı ve hayvan refahından ödün veren aşırı yoğun sistemlerden kaçınılmalıdır. Zira bunlar kafes sistemlerine benzemekte ve onlar gibi işlemektedir. Üretimde kafessiz sistemlere geçiş, firmaların muhtemel hayvan refahı beklentilerini de karşılamalıdır. Bu açıdan üreticilerin en verimli uygulamalar ve kafessiz sistem işletmesi üzerine eğitilmeleri gerekir.

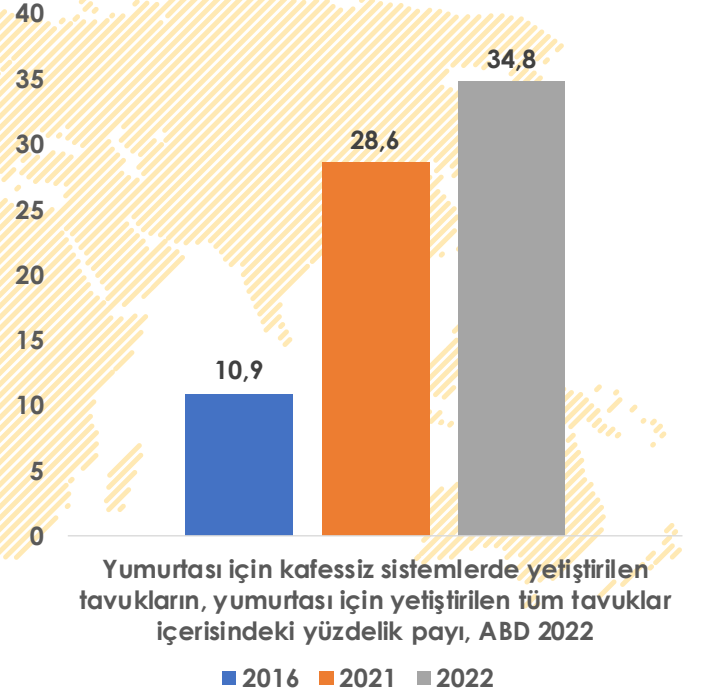
Kafessiz Türkiye

DÜNYADA KAFESSİZ SİSTEMLER

Küresel gıda ve ağırlama firmaları dünyanın her yerindeki tüketicilerin talebi üzerine kafes sistemlerinden uzaklaşmaya devam ediyor. Büyük gıda hizmeti firmalarının tamamının, on büyük gıda üreticisinin dokuzunun ve on büyük otel zincirinin sekizinin küresel çapta taahhütleri var. Bu taahhütlerin büyük bir kısmı ABD ve Avrupa merkezli şirketlerden gelse de geçtiğimiz yıllar içerisinde Latin Amerika, Afrika ve Asya'da faaliyet gösteren global ya da yerel şirketlerden de önemli taahhütler gelmeye başladı. Örneğin Brezilya'nın en büyük dört perakendecisi kafesleri terk etmeyi taahhüt etti. Benzer ölçekteki taahhütler Asya ülkelerinde operasyonlarını yürüten firmalar tarafından da kamuoyuna açık bir şekilde yayımlandı.

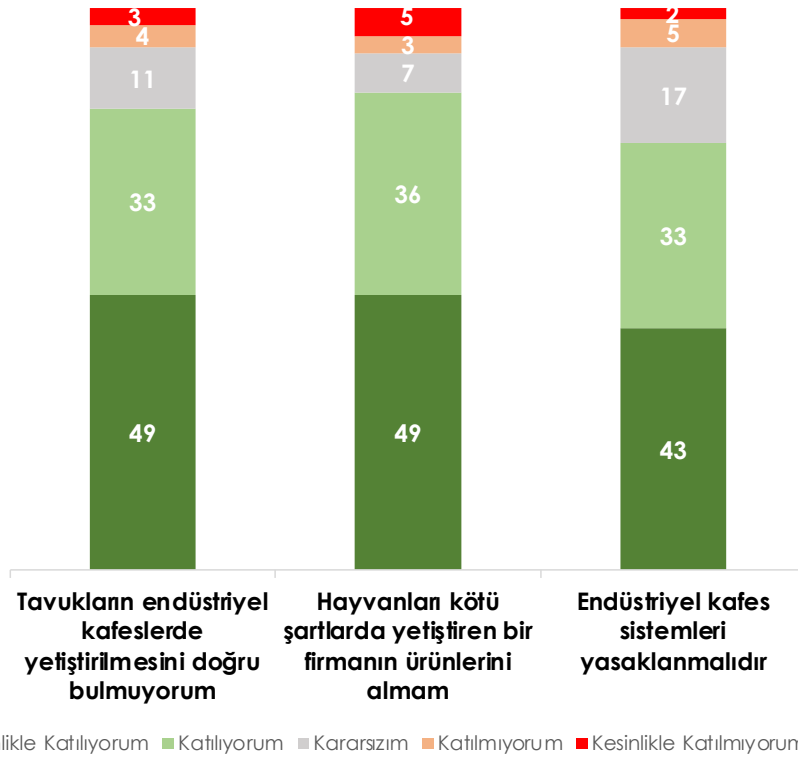
Şirketlerin inisiyatiflerinin yanı sıra hayata geçirilen yasal düzenlemeler de kafes sistemlerinin toplam yumurta üretiminde sahip olduğu payın giderek azalacağını ya da tamamen biteceğini gösteriyor. ABD'de 2016 yılında toplam yumurta pazarının %10'u kafessiz sistemlere aitken bu oran 2022 yılında %34'e çıkmış durumda. Yine ABD'deki birçok eyalet ve bazı Avrupa ülkeleri halihazırda kafes sistemlerini yasakladı. 2022 yılının Nisan ayında Arizona'nın da kafes sistemlerini tamamen yasaklaması ile Amerika Birleşik Devletleri'nde kafes yumurtası üretmenin ve satmanın yasak olduğu eyalet sayısı 10'a yükseldi. Avusturya, İsviçre ve Danimarka kafes yumurtasının yasak olduğu ülkeler arasında. Avrupa Parlamentosu'nun 2021 yılında onayladığı tasarı ve Avrupa Komisyonu'nun gerçekleştireceği düzenlemeler ile birlikte yürürlüğe girecek olan yasa, 2027 yılı ve sonrasında Avrupa'da kafes yumurtası üretimini ve satışını tamamen yasaklayacak.

Kafessiz Türkiye

TÜRKİYE'DE KAFES SİSTEMİNİ TERK ETME & KAMUOYU PERSPEKTİFİ

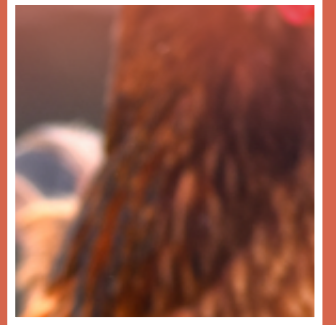
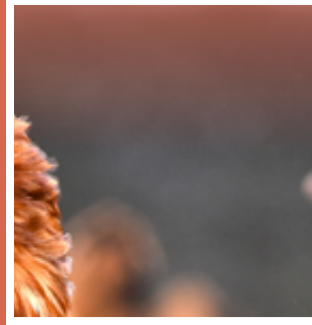
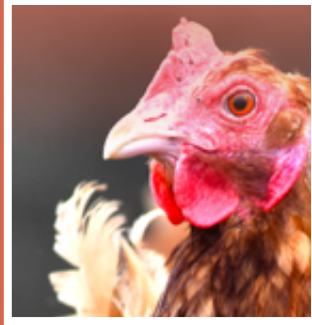
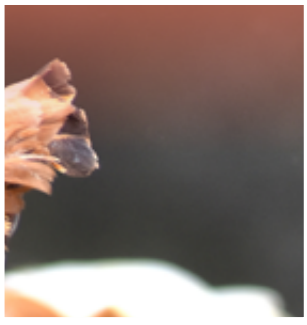

Kafessiz sistemlere dair artan talep, Türkiye yumurta pazarındaki oyuncuların da sektörel vizyonlarını şekillendiren önemli parametrelerden biri. Metro Türkiye, 2023 yılı sonuna kadar kendi markasıyla ürettiği tüm yumurtaların, 2025 yılı sonuna kadar da raflarında yer verdiği tüm yumurtaların kafessiz sistemde yetişen tavuklardan elde edileceğini taahhüt etti. Yine perakende sektörünün devlerinden CarrefourSA raflarında satışa sunulan, ulusal marka ve öz marka ürünlerin içeriğinde kullanılan tüm yumurtaların 2030 yılından itibaren %100 kafessiz olacağını taahhüt etmiş durumda. Bunlara ek olarak birçok marka, tedarikçileri ile gerçekleştirdikleri görüşmelerle, tedarikçilerini kafessiz üretim yapma konusunda teşvik ediyor. Her ne kadar Türkiye'deki yumurta üretiminin çok büyük bir kısmı hala kafeslerde gerçekleşiyor olsa da atılan adımlar, yumurta pazarının geleceğinde kafeslerin olmayacağına dair önemli ipuçları sunuyor. Tüm bunlara ek olarak kamuoyu da kafeslere oldukça tepkili. Konda Araştırma ve Danışmanlık'ın Ocak 2021'de gerçekleştirdiği ankete göre kamuoyunda endüstriyel kafes sistemlerinin kullanılmasına karşı olan görüş yaygın; üstelik çoğunluk bu sistemlerin yasaklanması gerektiğini savunuyor ve hayvanları kötü şartlarda yetiştiren firmaların ürünlerini satın almayacaklarını belirtiyor.

Global şirketlerin verdikleri taahhütleri, operasyonlarını yürüttükleri her ülkede, aşamalı olarak da olsa yerine getirmeleri elzemdir. Bu durum Türkiye merkezli olup başka ülkelerde faaliyet gösteren şirketler için de geçerlidir. Piyasalardaki değişen arz ve talep farklı bölgelerdeki kafessiz yumurta üretimini ve firmaların kafessiz sisteme geçişle ilgili proaktif bir yaklaşım benimseme olasılıklarını etkileyebilir. Fakat İngiltere'deki bir tavukla Türkiye'deki bir tavuk aynı fiziksel, davranışsal ve psikolojik ihtiyaçlara sahiptir ve eşit derecede önemlidir.

RAPOR

Yumurta Takip Raporu küresel ve yerel firmaların ilerleyişini takip etmek için kapsamlı bir yaklaşım sergilemektedir. Bu doğrultuda küresel kafessiz sistem ilerleyişini bütünüyle kapsayabilmek için bir adım daha atmakta ve henüz taahhüt vermemiş olan firmaları da kamuoyuna sunmaktadır.

Yumurta Takip Raporu, kafessiz fikrine öncülük edenler ile geride kalanları tanımlamakta ve takip etmekte, piyasanın şeffaflığına dair beklentileri desteklemekte ve firmalara kafessiz sisteme geçiş süreçlerinde destek sunmaktadır. Yumurta pazarında kafessiz sistem taahhütlerinin belli standartlara kavuştuğunu, kafessiz sisteme geçen markaların sayısındaki artışı ve öncü firmaların hedefe dönük ciddi adımlar attıklarını görmekteyiz.

Yumurta Takip Raporu küresel ve yerel firmaların ilerleyişini takip etmek için kapsamlı bir yaklaşım sergilemektedir. Bu doğrultuda küresel kafessiz sistem ilerleyişini bütünüyle kapsayabilmek için bir adım daha atmakta ve henüz taahhüt vermemiş olan firmaları da kamuoyuna sunmaktadır. Diğer yandan yerel ilerleyişe ışık tutarak piyasadaki kafessiz sistem dönüşümüne hız kazandırmak için verilerle ilgili daha fazla şeffaflık sağlamaktadır.

Dünyadaki trendle paralel olarak Türkiye'de de perakende ve gıda üreticisi sektörlerindeki markalar kafes sistemlerinden elde edilen yumurtaları terk etme konusunda geride kalmış durumdadır. Türkiye'nin en büyük **11 perakendecisi** içerisinde sadece **Metro ve CarrefourSA** gelecek yıllar için taahhüt verdi. Geçtiğimiz yıllarda olduğu gibi bu sene de verilen taahhütlerin büyük bir kısmı otel ve kafe/restoran sektörlerindeki markalara ait.

2022 Yumurta Takip Raporu toplamda **92** firmayı içermekte, küresel ve yerel raporlardaki trendlerin altını çizmekte, kafessiz sisteme başarılı bir geçiş için hem üreticilere hem de müşterilere stratejiler önermekte ve firmalara tedarik zincirlerindeki yumurtacı tavukların koşullarını iyileştirmek için ihtiyaç duydukları bilgiyi sağlamaktadır. Küresel endüstri kafessiz bir geleceğe doğru ilerlerken firmalarla, üreticilerle ve endüstri paydaşlarıyla ilerleyen yıllarda da planları için kesintisiz iletişim kurarak çalışmayı bekliyor ve sonunda milyonlarca yumurtacı tavuğun hayat şartlarını iyileştirmeyi umuyoruz.

Metodoloji

2022 yılı raporu, Türkiye'de faaliyet gösteren ve kafessiz yumurta taahhüdü veren 51 ve henüz taahhüt vermemiş 41 firma olmak üzere toplamda 92 firmayı içermektedir. Firmalar otel, perakende, kafe/restoran, gıda üreticisi ve yemek servisi olmak üzere beş farklı sektörden; büyüklük, satın aldıkları yumurta sayısı, piyasa etkileri ve taahhütlerinin sektörleri için önemi baz alınarak seçilmiştir. Markalar kendi kategorilerine ve kafessiz sistemlere geçiş taahhüdü verip vermediklerine göre ayrılmıştır.

Yumurta Takip Raporu'nda "Taahhüt Veren Markalar" listesi içerisinde yer alabilmek için markalardan internet siteleri üzerinden, sosyal medya hesaplarından ya da kurumsal sosyal sorumluluk ve sürdürülebilirlik raporları aracılığıyla taahhütlerini kamuya açık bir şekilde yayımlamış olmaları şartı aranmıştır. 2022 Yumurta Takip Raporu'nda taahhüt verdiği belirtilen

tüm markaların taahhüt metinleri, raporun yayımlanış tarihi itibarıyla herkes tarafından ulaşılabilir haldedir.

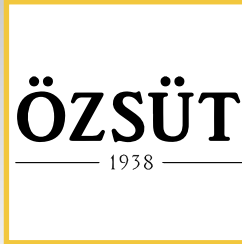
Yumurta Takip Raporu'nda sunulan tüm bilgiler firmaların kamuoyuna açık paylaşımlarından elde edilmiştir. Kamuoyuna açık paylaşımlar firmaların müşterilerine, yatırımcılarına ve diğer paydaşlarına kurumsal sosyal sorumluluk hedeflerini ciddiye aldıklarını ve sözlerine bağlılıklarını gösterir. Kamuoyuna açık bir taahhüdü bulunamayan firmalara ulaşıp rapor ile ilgili bilgi paylaşılmış ve eğer böyle bir taahhütleri varsa düzeltme isteme imkanı tanınmıştır. Halihazırda raporda yer almayan ama tedarik zincirlerinde kafes yumurtası barındırmayan firmalar da bu uygulamalarını devam ettireceklerini kamuoyuna açık bir taahhüt şeklinde yayımladıklarında Yumurta Takip Raporu'nda yer alabilecektir.

2022 Yılında Taahhüt Veren Firmalar

2022 yılında taahhüt vererek kafessiz sistemlere geçiş yapacaklarını kamuoyuna duyuran markalar;

YUMURTA TAKİP RAPORU - 2022

* Akkomarka Restaurant Community taahhüt metnini Ekim 2021'de yayımlamıştır.

2022 yılında taahhüt veren Fairmont Quasar İstanbul ve Grand Sheraton Samsun'un taahhütleri, sırasıyla Accor ve Marriott'un kapsamı içerisindedir.

Firma logolarına tıklayarak markaların taahhüt metinlerine ulaşılabilir.

OTEL KONAKLAMA HİZMETLERİ

ŞİRKET	TAAHHÜT VERDİ	TAAHHÜT VERMEDİ
DEDEMAN 		
ACCOR 		
BEST WESTERN 		
CLUB MED 		
DİVAN 		
HILTON 		
HYATT 		
INTER CONTINENTAL 		
KEMPINSKI 		
MARRIOTT 		
RADISSON 		
THE MARMARA 		

Bu raporda kafessiz sisteme geçmeyi taahhüt eden ve henüz bu taahhüdünü vermemiş olan markalar bir arada sunulmaktadır. Kafessiz sisteme geçişini tamamlamış markalar %100 kafessiz, sadece gezen tavuk yumurtası kullanan markalar ise %100 Free-Range olarak belirtilmiştir.

Firma logolarına tıklayarak markaların taahhüt metinlerine ulaşılabilir.

OTEL KONAKLAMA HİZMETLERİ

ŞİRKET		TAAHHÜT VERDİ	TAAHHÜT VERMEDİ
WYNDHAM			
ANEMON			
BARUT			
CRYSTAL			
KAYA			
LARISSA			
TITANIC			
SENTIDO			

PERAKENDECI

ŞİRKET		TAAHHÜT VERDİ	TAAHHÜT VERMEDİ
METRO			
CARREFOURSA			
A101			
BİM			
GETİR			
İSTE GELSİN			
MACRO CENTER			
MİGROS			
ŞOK			
TRENDYOL			
YEMEKSEPETİ MARKET			

Firma logolarına tıklayarak markaların
taahhüt metinlerine ulaşılabilir.

KAFFE-RESTORAN

ŞİRKET	TAAHHÜT VERDİ	TAAHHÜT VERMEDİ
BEYAZ FIRIN 	 Beyaz Fırın	
KRISPY KREME 		
KFC		
ASLI BÖREK		
BURGER KING		
CAFE NERO		
CARIBOU COFFEE		
İKEA		
POPEYES		
PİDEM 		
PİZZA HUT		
SHAKE SHACK		

Firma logolarına tıklayarak markaların taahhüt metinlerine ulaşılabilir.

KAFFE-RESTORAN

ŞİRKET		TAAHHÜT VERDİ	TAAHHÜT VERMEDİ
TCHIBO			
KARAKÖY GÜLLÜOĞLU			
ALLPOINTS RESTORAN GRUBU			
ÖZSÜT			
BELTUR			
AKKOMARKA RESTORAN GRUBU			
DEĞİRMEN PASTANELERİ			
DİVAN			
BIGCHEFS			
TAVUK DÜNYASI			
KAHVE DÜNYASI			
DOMİNOS			

KAFFE-RESTORAN

ŞİRKET	TAAHHÜT VERDİ	TAAHHÜT VERMEDİ
ARABICA COFFEE HOUSE		
MADO		
ESPRESSOLAB		
MCDONALD'S		
STARBUCKS		
PELİT		
SUBWAY		

GIDA ÜRETİCİSİ

ŞİRKET		TAAHHÜT VERDİ	TAAHHÜT VERMEDİ
BARILLA	 		
RAW FOR US	 		
DR. OETKER	 		
FERRERO			
KRAFT HEINZ			
MONDELEZ			
NESTLE			
TAT GIDA			
UNILEVER			
DİVAN			
ETİ			
PINAR			

GIDA ÜRETİCİSİ

ŞİRKET	TAAHHÜT VERDİ	TAAHHÜT VERMEDİ
ŞÖLEN		
TORKU		
ÜLKER		
UNO		
YONCA GIDA		

YEMEK SERVİSİ

İSS			
PARILTIM-NEWREST			
SODEXO			
SOFRA-COMPASS			
KEYVENİ CATERING			
JUNO CATERING			
VANESSA CATERING			

Firma logolarına tıklayarak markaların taahhüt metinlerine ulaşılabilir.

YEMEK SERVİSİ

ŞİRKET	TAAHHÜT VERDİ	TAAHHÜT VERMEDİ
A PLUS CATERING		
DOYAS YEMEK		
LİMON CATERING		
MEKAŞ YEMEK		
RUMELİ MUTFAĞI CATERING		
SAFRAN YEMEK		
SARDUNYA CATERING		
YEMEKHANE		

Kafessiz Sisteme Geçerken Dikkat Edilmesi Gerekenler

KOMBİNASYON/DÖNÜŞTÜRÜLEBİLİR VE SINIRLI/SEÇİCİ ERİŞİM SİSTEMLERİ

Kafessiz sistemlerden beklenen hayvan refahı standardını tam anlamıyla sağlamamalarına rağmen kombinasyon ve sınırlı/seçici erişim sistemleri de kafessiz yumurta sistemleri arasında gösterilmektedir. Fakat markalar, başarılı bir geçiş süreci için kafes sistemleriyle oldukça paralellik gösteren bu sistemlerden kaçınmalı ve tam anlamıyla kafessiz üretim yapan üreticilere yönelmelidir.

Kombinasyon sistemlerinin kafes sistemlerine alternatif olarak iyi bir tercih olmamasının sebebi, yapılarının kafes sistemlerine benzemesidir. Kombinasyon sistemlerindeki kapılar ve aralıklar kapatıldığında bu sistemler kafes sistemlerine dönüştüğü için kafessiz sistem taahhüdü veren markalar geçiş süreçlerinde kombinasyon sistemlerine karşı dikkatli olmalıdır. Bu sistemlerin içindeki kapılar ve aralıklar sürekli açık tutulsa dahi metrekareye düşen tavuk sayısının fazlalığı ve sistem içerisindeki hareket etme kabiliyetinin oldukça az olması, yine bu sistemleri diğer kafessiz alternatiflerden negatif anlamda ayırtmaktadır.

Sınırlı/seçici erişim sistemleri de benzer bir probleme sahiptir. Bu sistemlerin alt kısmında, tavukların giriş-çıkış yapabileceği sadece tek bir kapı bulunmaktadır. Bu kapı kapatıldığında tüm sistem kafes sistemine dönüşür. Tünekler ve folluklar sistemin üst kısımlarına yerleştirildiği için tavuklar aynı anda aynı istikamete doğru hareket ederler ve bu da aşırı kalabalıklaşmaya sebep olur. Dolayısıyla tavukların hareket kabiliyeti ve içgüdüsel davranışları bu sistemlerde de tıpkı kafes sistemlerinde olduğu gibi kısıtlanmış durumdadır.

Gizli Yumurtalar

Kabuklu bütün yumurtaların tamamının kafessiz sistemden temin edileceğine dair verilen taahhütler ve iyi tasarlanmış sistemlere geçiş için bir yol haritası elbette çok önemlidir. Ancak kafes sistemini tedarik zincirinden tamamen çıkarabilmek için mamul ürünlerin içeriğinde kullanılan yumurtalar da taahhüt kapsamında olmalıdır.

Markalar kafessiz sisteme geçişte üreticileri ile açık bir şekilde iletişim kurarak kombinasyon ve sınırlı erişim sistemlerinden elde edilen yumurtaların kafessiz üretim standardını sağlamadığını belirtmelidir. Benzer şekilde kafessiz yumurta üretimi gerçekleştirmek isteyen üreticiler de bu sistemlere yatırım yapmaktan kaçınmalıdır.

Başarıyla Kurgulanmış Kafessiz Bir Tedarik Zinciri İçin;

-

Tedarik zincirinizde yer alan tüm yumurtaları (kabuklu, sıvı ve mamül ürün) kafessiz sistemlerden temin edeceğinize dair kamuoyuna açık bir taahhüt yayımlayarak tüketicinize konu hakkında çalışmaya başladığınızı bildirin.
-

Mümkün olan en kısa zamanda tedarikçilerinizle iletişime geçin ve ve kafessiz sistem talebinizin ciddiyeti hakkında tedarikçiye güven verin.
-

Sürecin en başında, tedarikçinizin oluşturacağı sistemin, kafessiz sistemlerden beklenen hayvan refahı standartlarının altında kalmadığından emin olun. Kombinasyon ve sınırlı erişim gibi sistemler, kafessiz sisteme geçişle hedeflenen hayvan refahını sağlamaz.
-

Kafessiz sisteme geçiş sürecindeki gelişmeleri düzenli olarak müşterilerinizle paylaşın ve onları da sürecin bir parçası haline getirin. Böylece müşterilerinizi dinlediğinizi ve onların hassasiyetlerini dikkate aldığınızı gösterin.
-

Taahhüt ettiğiniz yıldan itibaren tüm tedarik zincirinizi kafes yumurtasından arındırın ve geçiş sürecinizin bittiğini tüm paydaşlarınız ile paylaşın.

Kafessiz Türkiye

GELECEĞE DAİR:

KAFESLERİN OLMADIĐI BİR GELECEK MÜMKÜN

Firmaların taahhütleri yumurta pazarının geleceğinin şekillenmesinde büyük rol oynuyor ve kafessiz yumurtaların toplam yumurta pazarı içerisindeki payı geçtiğimiz her sene artmaya devam ediyor. Bu değişimi fark eden üreticiler de gelecek yatırımlarını ve iş planlarını, kafessiz sistemlerin yaygınlaşmasıyla beraber yeniden değerlendiriyor. Fakat tüm bu pozitif gelişmelere rağmen kafessiz sistemlerin sektör standardı haline gelmesi ancak üreticiler ve müşteriler arasında açık iletişim ve karşılıklı yatırım olmasıyla sağlanabilir. 2025 yılından itibaren iyice artacağını öngördüğümüz kafessiz yumurta talebini karşılayacak kadar arzın sağlanması için gereken planlama, altyapı ve iyileştirme çalışmaları için zaman ve kaynak gerekecek. Bununla beraber markalar, üreticilerinden aldıkları kafessiz yumurtaların istenen refah düzeyini sağlayan sistemlerde üretildiğinden emin olmalı. Üreticilerin gerekli arzı sağlayabilmeleri ve kafessiz üretim altyapılarına yatırım yapmaları için müşterilerinden açık bir beklenti ve talep görmeleri gerekiyor. Üreticiler de gerçekleştirecekleri yatırımları kafessiz sistemlerle hedeflenen hayvan refahına ulaşacak şekilde kurgulamalı ve bu süreçte markaların taleplerini ve beklentilerini dikkate almalı.

Yumurta Takip Raporu ile beraber endüstriyel hayvancılığın en acı verici uygulamalarından birini ortadan kaldırmaya bir adım daha yaklaşıyor, kafessiz bir geleceğin, sektörün paydaşları arasındaki ortak çalışma ve şeffaf iletişim ile mümkün olduğunu özellikle vurguluyoruz. Türkiye'de son yıllarda kafessiz yumurta talebi ve şeffaflık beklentisi giderek artarken, Kafessiz Türkiye olarak bizler de firmaların yumurta politikaları konusundaki değişiklikleri her sene buradan kamuoyuna duyurmaya devam edecek ve %100 kafessiz bir geleceğin inşası için çalışmalarımızı sürdüreceğiz.

